
Lähettäjä: kirjaamo <kirjaamo@pirha.fi>
Lähetetty: perjantai 2. toukokuuta 2025 10:51
Vastaanottaja: Aluehallitus; Aluevaltuusto; Hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunta
Aihe: VL: Sopimuspalokuntien kirje luottamushenkilöille
Liitteet: Kirje luottamushenkilöille.pdf

Lähettäjä: Ville Klasila <paallikko@ovpk.fi>
Lähetetty: perjantai 2. toukokuuta 2025 10:45
Vastaanottaja: kirjaamo <kirjaamo@pirha.fi>
Aihe: Sopimuspalokuntien kirje luottamushenkilöille

Et saa usein sähköpostia osoitteesta paallikko@ovpk.fi. [Lue, miksi tämä on tärkeää](#)

Pyydämme välittämään liitteenä olevan Pirkanmaan sopimuspalokuntien kirjeen seuraaville toimielimille:

- Hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvaliokunnan jäsenille
- Aluehallituksen jäsenille
- Aluevaltuuston jäsenille

Kirjeessämme tuomme esiin vakavan huolestuksen ensivastetoiminnan nykyisestä kehityssuunnasta Pirkanmaan hyvinvointialueella sekä sen merkityksen alueen ensihoitojärjestelmässä, turvallisuudessa ja palvelutasossa. Kirjeessä esitetyt näkökohdat pohjautuvat pitkäaikaiseen kokemukseemme kenttätöistä ja palvelevat koko pirkanmaalaisen väestön hyvinvointia ja turvallisuutta.

Pirkanmaan sopimuspalokuntien puolesta,

Ville Klasila
Palokunnan päällikkö
Onkkaalan VPK, Pälkäne
040 533 5822

2.5.2025

PIRKANMAAN HYVINVOINTIALUE
LUOTTAMUSHENKILÖT**Ensivastetoiminnan alasajo vaarantaa pirkanmaalaisen ensihoidon toimivuuden ja kansalaisten turvallisuuden**

Arvoisa luottamushenkilö,

Me allekirjoittaneet Pirkanmaan sopimuspalokunnat haluamme tuoda esiin vakavan huolestuksen korkeatasoisen ensivastetoiminnan tulevaisuudesta alueellamme. Ensihoidon järjestäminen on hyvinvointialueen ydintehtäviä - ja sen onnistuminen vaikuttaa suoraan jokaiseen pirkanmaalaiseen.

Ensivaste on olennainen osa suomalaista etupainotteista ensihoitojärjestelmää. Se tarkoittaa koulutettujen, lähialueella olevien palokuntien tuottamaa nopeaa ja koordinoitua ensitoimintaa potilaan hätätilanteessa. Ensivaste ei ole vaihtoehto ensihoitoyksikölle (ambulanssille), vaan se on tärkeä täydentävä toimija ensihoitoketjussa - usein elintärkeä ja elintoiminnot turvaava hetki ennen varsinaisen ensihoitoyksikön saapumista. Ensivasteyksiköitä käytetään etupainotteisuuden lisäksi myös lisäkäsiniä niissä hätätilapotilaan hoitotehtävissä, joissa ensihoitoyksikön kahden henkilön tuottama resurssi ei riitä potilaan hoitamiseen.

Ensivastetoiminta on alkanut Suomessa ja Pirkanmaalla 1990-luvulla, vastauksena tarpeeseen saada hätätilapotilaalle apua nopeasti myös syrjäisemmille ja harvaan asutuille alueille. Toimintaa on kehitetty systemaattisesti sopimuspalokuntien, pelastuslaitoksen ja pelastusopiston toimesta: koulutusta on uudistettu, ylläpitokoulutusta yhdenmukaistettu ja vaatimustasoa nostettu vastaamaan yhä vaativampia tilanteita. Kalustoa ja välineitä on kehitetty ammattimaisemmiksi ja ensivasteyksiköiden toimintakyky on parantunut huomattavasti. Tämä kaikki työ on tehty ja tästä syystä Pirkanmaalle on aikanaan luotu sopimuspalokuntien avulla kattava ja korkeatasoinen ensivasteverkosto, jotta jokainen pirkanmaalainen tasa-arvoisesti voisi luottaa siihen, että apu tulee läheltä ja saapuu nopeasti.

Nyt tätä pitkäjänteistä kehitystyötä ollaan romuttamassa. Pirkanmaalla ensivaste on viime vuosien aikana ajettu järjestelmällisesti alas, ei vain sopimuspalokuntien osalta vaan myös ammattipelastajien toiminnan osalta. Ensin tätä tehtiin muuttamalla vastekäytäntöjä, jolloin yhä harvemmin yksikkö hälytettiin kiireellisiin tehtäviin. Nyt viimeisimpänä päätöksensä ensivastetoiminnasta poistetaan kokonaan lääkkeiden käyttö - myös henkeä pelastavat valmisteet, kuten adrenaliinikynät (Epipen), jäävät vain mahdollisesti mukana olevan lääkeluvallisen terveydenhuollon ammattihenkilön käyttöön. Muutokset eivät koske vain sopimuspalokuntia vaan myös ammattipelastajien tuottamaa ensivastetta.

Päätöksen perustelut herättävät syvää hämmennystä kentällä. Esitetyt perustelut on rakennettu tarkoituksellisesti tukemaan päätöksentekijän omaa tahtotilaa. Niissä viitataan esimerkiksi lääkelogistiikan korkeisiin kustannuksiin.

2.5.2025

Lääkkeiden logistiikka ei varmasti ole ongelma, koska se pystyttäisiin hoitamaan ottamalla korvaava lääke ensivasteyksikköön paikalle tulevasta ensihoitoyksiköstä, kuten asiaa toteutetaan muuallakin päin Suomea. Ensihoitoyksiköt täydentävät vastaavasti lääkkeet itselleen omilta varastoasemiltaan, näin ollen logistiikkaa varten ei tarvittaisi ylimääräisiä henkilöresursseja. Lisäksi lääkelogistiikkaan saadaan kustannussäästöjä yhdistämällä ensivastetoiminnan ja ensihoitoyksiköiden lääkevarastot, jolloin lääke- ja materiaalihävikki pienenee tuotteiden vanhentumisen osalta.

Lisäksi on syytä korostaa, että turvallinen lääkehoito-ohje, lainsäädäntö ja asetukset eivät olisi estäneet päätöstä jatkaa nykyistä lääkkeiden käyttöä ensivasteessa. Päinvastoin: ne olisivat antaneet mahdollisuuden perustella toisenlaista ratkaisua. Lääkkeiden käyttö olisi voitu sallia ilman kallista ja raskasta LOVE-testiä ei-terveydenhuollon ammattihenkilöille. Tällainen vaihtoehto jätettiin kokonaan tarkastelematta. Nykyisen päätöksen taustalla ei ole pakottava lainsäädäntö, vaan yksinomaan vastuulääkärin oma tahtotila ja Pirkanmaan hyvinvointialueen oma ohjeistus.

Tämä linjaus ei perustu kentän tarpeisiin - vaan se perustuu hallinnollisiin valintoihin, jotka eivät huomioi toiminnan käytännön vaikutuksia. Käytännössä päätösten seurauksena:

- Ensivasteen hälytysmäärät ovat romahtaneet.
- Potilaat jäävät yksin, kun lähin apu ei enää tule.
- Sopimuspalokunnat kokevat toimintansa merkityksen murenevan.
- Hätätilanteessa menetetään arvokasta aikaa

Pirkanmaan hyvinvointialueen oma ensihoidon palvelutasopäätös tunnustaa ensivasteen viralliseksi osaksi ensihoitojärjestelmää. Sopimuspalokuntien ja ammattipelastajien suorittama ensivastetoiminta on Pirkanmaan hyvinvointialueen tavoitteiden mukaista ennaltaehkäisevää toimintaa, jolla vähennetään hätätilapotilaiden erikoissairaanhoidon tarvetta ensivastehenkilöstön tehtävillään toteuttaman nopean ja etupainotteisen hoidon tarpeen arvioinnin sekä peruselintoimintoja ylläpitävän hoidon ansiosta.

Palvelutasopäätöksen ainoa mittaava tavoite on potilaan tavoittamisaika kiireellisillä ensihoitotehtävillä. Tässä mittarissa ensivasteella on keskeinen rooli - ja se on yksi halvimmista ja vaikuttavimmista keinoista parantaa tavoittamisaikoja. Kattava paloasemaverkosto ja valmius ovat jo olemassa. Tässä valossa ensivasteen alasajo on paitsi lyhytnäköistä myös ristiriidassa hyvinvointialueen oman palvelutasopäätöksen kanssa.

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategiassa korostuvat ihmisläheisyys, turvallisuus, luottamus ja asukkaiden osallisuus – arvoja, joita sopimuspalokuntien ensivastetoiminta konkreettisesti toteuttaa joka päivä. Kun koulutetut ensiauttajat lähtevät hälytykselle oman yhteisönsä ihmisiä auttamaan, toteutuvat strategian visio ja palvelulupaus parhaimmillaan: ihminen kohdataan nopeasti, inhimillisesti ja osaavasti – tilanteessa, jossa odotus ei ole vaihtoehto. Ensivaste tuo palvelun lähelle, parantaa

2.5.2025

turvallisuuden kokemusta ja luo yhteisöllistä luottamusta. Sen alasajo ei ole vain operatiivinen päätös, vaan se murentaa hyvinvointialueen strategisia peruspilareita.

Katse on syytä suunnata myös tulevaisuuteen. Kaikkia hyvinvointialueita odottavat säästöpainet ja leikkaukset, joilla on väistämättä vaikutuksia myös ensihoitopalveluihin. On todennäköistä, että ensihoitoyksiköiden määrä vähenee tai ne siirtyvät takaisin varallaolovalmiuteen. Samalla päivystävien terveydenhuollon toimipisteiden vähetessä – ja jäljelle jäävien kuormittuessa entisestään – ensihoitoyksiköiden tehtäväsidonaisuus kasvaa merkittävästi. Tämä kehitys lisää painetta järjestelmälle kokonaisuutena.

Tulevaisuutta ajatellen on tärkeää ymmärtää, että toimintaa ei voida mitoittaa keskiarvonormaalien mukaan. Järjestelmässä täytyy olla kapasiteettia ja suorituskykyä myös erityistilanteiden ja ruuhkahuippujen varalle - juuri niitä hetkiä varten, kun apua tarvitaan enemmän ja nopeammin kuin tavanomaisina päivinä. Ilman tätä puskuria vaarannamme kyvyn vastata poikkeuksellisiin tilanteisiin, joissa oikea-aikainen apu voi ratkaista ihmishengen.

Me kysymme: Miksi hyvinvointialue päättää sallia järjestelmällisen alasajon toimivalle ja kustannustehokkaalle osalle ensihoitoa, jonka vaikutus potilasturvallisuuteen ja palvelutasopäätöksen tavoitteisiin on kiistaton?

Rakennetun korkeatasoisen ensivasteverkoston vaikuttavuutta ja hyötyjä ei voi korvata eikä verrata esittämällä, että ensivastekustannuksilla voidaan lisätä yksi 12 tunnin ensihoitoyksikkö lisää valmiuteen. Tällä toimenpiteellä ei kateta sopimuspalokuntien ja ammattipelastajien tuottamaa paloasemaverkostoa, eikä niiden tuomaa etupainotteista hyötyä ensihoitoketjuun koko Pirkanmaan laajuisesti lähellä kansalaisia ja veronmaksajia.

Sopimuspalokunnat koostuvat koulutetuista, motivoituneista vapaaehtoisista, jotka ovat sitoutuneet toimimaan omalla vapaa-ajallaan. Ensivaste on paitsi paikallista turvaa, myös yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja varautumista kriiseihin. Tässä ei ole kyse pelkästään palokunnista - tässä on kyse pirkanmaalaisista ihmisistä. Olemme kaikki yhdessä Pirkanmaalla turvaamassa pirkanmaalaisille asukkaille yhdenvertaisia ja etupainotteisia palveluita, heidän hyvinvointinsa, terveytensä ja turvallisuutensa osalta.

Toivomme, että hyvinvointialueen luottamushenkilöt puuttuvat tähän kehitykseen ja turvaavat omilla päätöksillään korkeatasoisen ensivastetoiminnan tulevaisuuden jatkossakin Pirkanmaalla. On aika tarkastella kriittisesti luottamushenkilöiden toimesta ensihoitopalveluiden linjausta ja varmistaa, että Pirkanmaan ensihoitojärjestelmä palvelee kansalaisia - ei byrokratiaa.

Kunniottavasti,

Pirkanmaan sopimuspalokunnat

2.5.2025

Pirkanmaalla 2.5.2025

Ville Klasila
Palokunnan päällikkö
Onkkaalan VPK

Aku Pietilä
Palokunnan päällikkö
Aitoon VPK

Juha Salminen
Palokunnan päällikkö
Kangasalan VPK

Juha Karppinen
Palokunnan päällikkö
Kuhmoisten VPK

Olli Suomela
Palokunnan päällikkö
Mouhijärven VPK

Jouni Lehtinen
Palokunnan päällikkö
Sahalahden VPK

Riku Mikkola
Palokunnan päällikkö
Lempäälän VPK

Timo Virtanen
Palokunnan päällikkö
Halkivahan VPK

Ville Vierikka
Palokunnan päällikkö
Kuhmalahden VPK

Sami Einola
Palokunnan päällikkö
Pirkanmaan VPK

Henrik Joki
Palokunnan päällikkö
Salmentaan VPK

Moitanen Jani
Palokunnan päällikkö
Linnavuoren TPK

Teemu Koivuniemi
Palokunnan päällikkö
Kiikoisten VPK

Janne Keskinen
Palokunnan päällikkö
Parkanon VPK

Kai Kovanen
Palokunnan päällikkö
Viialan VPK

Pasi Närvänen
Palokunnan päällikkö
Menosten VPK

Toni Tahvanainen
Palokunnan päällikkö
Teiskon VPK

Arto Arola
Palokunnan päällikkö
Kurisjärven VPK

Markku Laaki
Palokunnan päällikkö
Toijalan VPK

Vesa Hursti
Palokunnan päällikkö
Muroleen VPK

Esko Toivonen
Palokunnan päällikkö
Nuutajärven VPK

Ville Väissi
Palokunnan päällikkö
Suodenniemen VPK

Jussi Järvinen
Palokunnan päällikkö
Viljakkalan VPK

Kalervo Lampinen
Palokunnan päällikkö
Itä-Ikaalisten VPK

Jarmo Lindfors
Palokunnan päällikkö
Kylmäkosken VPK

Markku Salminen
Palokunnan päällikkö
Illon VPK

Mika Ijäs
Palokunnan päällikkö
Tyrvään VPK

Pasi Kylmäniemi
Palokunnan päällikkö
Hämeenkyrön VPK

Kalle Kontsas
Palokunnan päällikkö
Valkeakosken VPK

Antti Kivistö
Palokunnan päällikkö
Urjalan VPK

Tommi Kallio
Palokunnan päällikkö
Sääksjärven VPK

Niko Kuusinen
Palokunnan päällikkö
Nokian VPK